

SÈRIE 1**OPCIÓ A****Pregunta 1**

La pregunta val 3 punts, que es distribueixen a raó de 1,5 per cada una de les dues qüestions orientades en l'enunciat, de manera que la no resposta de qualsevol d'aquestes qüestions farà que no es valori el punt i mig assignat.

Si l'alumne/a desenvolupa de manera correcta i coherent alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però pertinent en relació amb l'afirmació inicial de la pregunta formulada (*Terra baixa* com a drama realista), per aquest concepte se li pot assignar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts.

En aquest cas, la resposta de l'alumne/a ha de plantejar qüestions com les següents:

- com a elements realistes, entre altres, els tipus i la caracterització dels personatges; el marc en què es mouen; l'exposició de les relacions socials entre els personatges; el llenguatge utilitzat per la majoria; el fet que el drama sigui en prosa,...
- com a elements que s'escapen del realisme, bàsicament la significació simbòlica dels espais «terra alta», «terra baixa», l'idealisme de Manelic,...

Pregunta 2

La pregunta val 2 punts. Es demana una explicació breu de la qüestió que s'hi formula, que és prou concreta. El que es valora, doncs, és l'adequació de la resposta a la pregunta plantejada. No es tracta de desenvolupar un tema general a partir de la qüestió formulada.

En aquest cas, la resposta ha d'orientar-se en la funció estructural de la referència a les escales en cada secció de la narració, com a element que li dona unitat i permet de relacionar no només cinc seccions narratives, sinó el pas de tota la vida de la Teresa.

Pregunta 3

El comentari de text es valora en 5 punts, distribuïts de la següent manera: 3 per a l'avaluació dels continguts, i 2 pels aspectes metodològics del comentari.

- 3 punts per l'avaluació dels continguts. Els tres punts es poden assignar si l'alumne/a en el seu comentari tracta, per separat o conjuntament, els aspectes orientats en l'enunciat (a raó de 0,75 punts per cadascun d'ells), és a dir:
 - l'actitud del poeta, de denúncia social i compromís amb els obrers, la qual cosa li fa posar la poesia al seu servei;
 - la distinció entre els obrers, vistos pel poeta com els «herois d'aquesta història», encara que passin desapercebuts en la història oficial, i els amos, «els altres», que sí que consten en les cròniques;

- les referències als espais: l'interior de la fàbrica («ferros i corretges», el soroll, la sirena) en oposició a l'exterior (ocells, arbres);
- el llenguatge planer, quotidià però correcte, amb referències lèxiques precises del món fabril; l'ús dels noms propis dels treballadors, amb la qualificació que els segueix carregada de tendresa; l'ús emfàtic de la interrogació; l'ús del vers lliure, amb predomini del decasíl·lab,...

El comentari de l'alumne/a no cal que se centri exclusivament en aquests quatre aspectes, però els ha de tenir en compte; per tant, cada un d'aquests que no trobi resposta en el desenvolupament de l'alumne no sumarà la puntuació que li correspon. Això no obstant, si desenvolupa correctament i de manera coherent algun altre aspecte del text proposat, no indicat expressament en l'enunciat, per aquest concepte se li pot assignar fins a 1 punt, sense sobrepassar mai la puntuació de 3 punts.

- 2 punts pels aspectes metodològics del comentari. Es tracta d'avaluar la capacitat d'argumentació, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la capacitat expressiva que demostrï l'alumne/a i, en general, els aspectes propis de la redacció.

Un dels dos punts s'assigna al que és pròpiament metodologia de comentari (capacitat d'anàlisi del text, saber-ne extreure idees de manera argumentada i no servir-se'n com a pretext). No cal valorar negativament una estructuració de caràcter escolar (localització, determinació del tema, divisió en parts, etc.), però tampoc exigir-la. El que s'ha de valorar negativament és que prescindi de comentar pròpiament el text i es limiti a prendre'l com a pretext per a una acumulació innecessària d'idees o teories, encara que no siguin incorrectes si ens referíem a d'altres fragments de l'obra o a l'obra en general.

L'altre punt s'assigna als aspectes de redacció del comentari: la fluïdesa del llenguatge, l'adequació del vocabulari, la claredat en la redacció i la puntuació.

No cal una nota específica per a cada un d'aquests dos aspectes. Les indicacions anteriors no són més que una pauta, que el corrector sabrà utilitzar prou per a establir la puntuació entre zero i dos punts.

OPCIÓ B**Pregunta 1**

La pregunta val 3 punts, que es distribueixen a raó d'un punt per cada una de les tres qüestions orientades en l'enunciat, de manera que la no resposta de qualsevol d'aquestes qüestions farà que no es valori el punt assignat.

Si l'alumne/a desenvolupa de manera correcta i coherent alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però pertinent com a resposta a la pregunta formulada, per aquest concepte se li pot assignar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts.

En aquest cas, l'alumne ha de plantejar:

- la moralitat que se'n desprèn, de denúncia de les maquinacions perverses per a obtenir el poder o exercir-lo a través d'altri; una visió crítica de la condició humana;
- la identificació analògica entre els animals i les persones humanes; la importància del capítol V del llibre, en què es posa en evidència la maldat humana directament;
- l'ús de la faula, amb l'atribució de condicions humanes a animals per a extreure'n una moralitat que afecta les persones; i la de l'«eximpli».

Pregunta 2

La pregunta val 2 punts. Es demana una explicació breu de la qüestió que s'hi formula, que és prou concreta. El que es valora, doncs, és l'adequació de la resposta a la pregunta plantejada. No es tracta de desenvolupar un tema general a partir de la qüestió formulada.

En aquest cas, cal adonar-se que el poeta no es limita a una recreació lírica de determinats arbres com a elements del paisatge, o decoratius, o productius, sinó que, partint d'aquestes qualitats dels d'elements arboris i de la seva diversitat, apunta reflexions que afecten els comportaments i els sentiments humans.

Pregunta 3

El comentari de text es valora en 5 punts, distribuïts de la següent manera: 3 per a l'avaluació dels continguts, i 2 pels aspectes metodològics del comentari.

- 3 punts per l'avaluació dels continguts. Els tres punts es poden assignar si l'alumne/a en el seu comentari tracta, per separat o conjuntament, els aspectes orientats en l'enunciat (a raó d'un punt per cadascun d'ells), és a dir:
 - la reflexió del narrador, que ha estat protagonista de l'anècdota narrada, en el mateix moment en què aquesta arriba a la fi;

- la relació d'amistat entre el narrador i Jacobé, i com ha anat evolucionant al compàs de la degradació psicològica de la noia, com es manifesta en els records del narrador evocats en el fragment;
- l'acció implacable i immutable de la naturalesa davant la mort, explicitada en les darreres frases, fins a la referència al sacrifici exigít d'una víctima immaculada.

El comentari de l'alumne/a no cal que se centri exclusivament en aquests tres aspectes, però els ha de tenir en compte; per tant, cada un d'aquests que no trobi resposta en el desenvolupament de l'alumne no sumarà el punt que li correspon. Això no obstant, si desenvolupa correctament i de manera coherent algun altre aspecte del text proposat, no indicat expressament en l'enunciat, per aquest concepte se li pot assignar fins a 1 punt, sense sobrepassar mai la puntuació de 3 punts.

- 2 punts pels aspectes metodològics del comentari. Es tracta d'avaluar la capacitat d'argumentació, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la capacitat expressiva que demostrí l'alumne/a i, en general, els aspectes propis de la redacció.

Un dels dos punts s'assigna al que és pròpiament metodologia de comentari (capacitat d'anàlisi del text, saber-ne extreure idees de manera argumentada i no servir-se'n com a pretext). No cal valorar negativament una estructuració de caràcter escolar (localització, determinació del tema, divisió en parts, etc.), però tampoc exigir-la. El que s'ha de valorar negativament és que prescindeixi de comentar pròpiament el text i es limiti a prendre'l com a pretext per a una acumulació innecessària d'idees o teories, encara que no siguin incorrectes si ens referíssim a d'altres fragments de l'obra o a l'obra en general.

L'altre punt s'assigna als aspectes de redacció del comentari: la fluïdesa del llenguatge, l'adequació del vocabulari, la claredat en la redacció i la puntuació.

No cal una nota específica per a cada un d'aquests dos aspectes. Les indicacions anteriors no són més que una pauta, que el corrector sabrà utilitzar prou per a establir la puntuació entre zero i dos punts.

Llengua

La presència d'errors lingüístics significatius pot comportar la deducció de fins a 1 punt en la nota global. Si els errors són molts, i greus, o dificulten la comprensió de la redacció de l'alumne/a, la deducció pot arribar, excepcionalment, a 2 punts

SÈRIE 3**OPCIÓ A****Pregunta 1**

La pregunta val 3 punts, que es distribueixen a raó d'un punt per cada una de les tres qüestions orientades en l'enunciat, de manera que la no resposta de qualsevol d'aquestes qüestions farà que no es valori el punt assignat.

Si l'alumne/a desenvolupa de manera correcta i coherent alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però pertinent com a resposta a la pregunta formulada, per aquest concepte se li pot assignar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts.

En aquest cas, l'alumne ha de plantejar:

- la temàtica relacionada amb la realitat més immediata de l'autor (en el seu espai i el seu temps concrets), realitat viscuda, alhora, per una majoria social: la classe obrera, d'un temps i un país concrets;

- l'actitud compromesa de l'autor a favor de la seva classe social, la voluntat de servir-se de la poesia per a denunciar situacions d'injustícia i d'opressió social,...

- llenguatge planer, però just i correcte; mètrica oberta i lliure, que no constreny el missatge; recurs a diverses formes d'inventari, de fixació d'elements i persones que componen el món obrer a què es refereix el poeta; juxtaposició de fórmules pròpies de la burocràcia administrativa i de referències sentimentals, de tendresa, en la descripció o esment de persones concretes,...

Pregunta 2

La pregunta val 2 punts. Es demana una explicació breu de la qüestió que s'hi formula, que és prou concreta. El que es valora, doncs, és l'adequació de la resposta a la pregunta plantejada. No es tracta de desenvolupar un tema general a partir de la qüestió formulada.

En aquest cas, l'alumne/a es pot referir a l'oposició «terra baixa» / «terra alta» per a explicar el sentit de la «terra alta», la muntanya, com a lloc pur i incontaminat, on no hi ha mentida ni falses relacions socials, en oposició a la plana, on resideix la majoria social, envilida pels vicis i passions, pel domini d'uns sobre els altres,...

Pregunta 3

El comentari de text es valora en 5 punts, distribuïts de la següent manera: 3 per a l'avaluació dels continguts, i 2 pels aspectes metodològics del comentari.

– 3 punts per l'avaluació dels continguts. Els tres punts es poden assignar si l'alumne/a en el seu comentari tracta, per separat o conjuntament, els aspectes orientats en l'enunciat (a raó de 1,5 punts per cadascun d'ells), és a dir:

- s'adona del tractament irònic i crític amb què Espriu descriu els personatges, extrets d'un món burgès decadent, moguts per ambicions i desitjos vans (fins i tot la Madrona), amb reaccions falses i de simple aparença;

- valora la precisió del llenguatge, especialment dels recursos d'adjectivació i descripció dels personatges, amb l'efecte de la juxtaposició d'elements descriptius, a voltes

sorprenents, com en la referència final a Carlets; el to irònic de la darrera frase, produït sobretot pel tipus de llenguatge emprat.

El comentari de l'alumne/a no cal que se centri exclusivament en aquests dos aspectes, però els ha de tenir en compte; per tant, cada un d'aquests que no trobi resposta en el desenvolupament de l'alumne no sumarà el punt i mig que li correspon. Això no obstant, si desenvolupa correctament i de manera coherent algun altre aspecte del text proposat, no indicat expressament en l'enunciat, per aquest concepte se li pot assignar fins a 1 punt, sense sobrepassar mai la puntuació de 3 punts.

– 2 punts pels aspectes metodològics del comentari. Es tracta d'avaluar la capacitat d'argumentació, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la capacitat expressiva que demostrï l'alumne/a i, en general, els aspectes propis de la redacció.

Un dels dos punts s'assigna al que és pròpiament metodologia de comentari (capacitat d'anàlisi del text, saber-ne extreure idees de manera argumentada i no servir-se'n com a pretext). No cal valorar negativament una estructuració de caràcter escolar (localització, determinació del tema, divisió en parts, etc.), però tampoc exigir-la. El que s'ha de valorar negativament és que prescindeixi de comentar pròpiament el text i es limiti a prendre'l com a pretext per a una acumulació innecessària d'idees o teories, encara que no siguin incorrectes si ens referíssim a d'altres fragments de l'obra o a l'obra en general.

L'altre punt s'assigna als aspectes de redacció del comentari: la fluïdesa del llenguatge, l'adequació del vocabulari, la claredat en la redacció i la puntuació.

No cal una nota específica per a cada un d'aquests dos aspectes. Les indicacions anteriors no són més que una pauta, que el corrector sabrà utilitzar prou per a establir la puntuació entre zero i dos punts.

OPCIÓ B**Pregunta 1**

La pregunta val 3 punts, que es distribueixen a raó d'un punt per cada una de les tres qüestions formulades en l'enunciat, de manera que la no resposta de qualsevol d'aquestes qüestions farà que no es valori el punt assignat.

Si l'alumne/a desenvolupa de manera correcta i coherent alguna qüestió no explicitada estrictament en l'enunciat, però pertinent com a resposta a la pregunta formulada, per aquest concepte se li pot assignar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no sobrepassarà els 3 punts.

En aquest cas, l'alumne/a

- ha de demostrar que sap interpretar la moralitat del llibre, denunciador de comportaments humans que Llull considera perversos, com els d'aquells que promouen tota mena d'accions per tal d'aconseguir el poder, sigui com sigui;
- reconeix Na Renard com el «cervell» maquinador de l'estratègia del poder;
- sap explicar el funcionament i el sentit dels «eximplis» -petits relats dins la narració general dels quals s'extreu, per via d'analogia, una moralitat o missatge- de què es val Llull per a transmetre el seu pensament.

Pregunta 2

La pregunta val 2 punts. Es demana una explicació breu de la qüestió que s'hi formula, que és prou concreta. El que es valora, doncs, és l'adequació de la resposta a la pregunta plantejada. No es tracta de desenvolupar un tema general a partir de la qüestió formulada.

En aquest cas, els mateixos títols dels quatre poemes donen pistes per a una possible resposta: els «tres arbres» representen tres sentiments o estats de la vida humana, i «Conversa», per la seva pròpia estructura formal de diàleg, suposa adaptar una funció humana a uns elements arboris, el diàleg entre els quals il·lustra dues maneres d'entendre la vida.

Pregunta 3

El comentari de text es valora en 5 punts, distribuïts de la següent manera: 3 per a l'avaluació dels continguts, i 2 pels aspectes metodològics del comentari.

– 3 punts per l'avaluació dels continguts. Els tres punts es poden assignar si l'alumne/a en el seu comentari tracta, per separat o conjuntament, els aspectes orientats en l'enunciat (a raó d'un punt per cadascun d'ells), és a dir:

- el to és viu, directe, genera versemblança; és un to de reflexió íntima;
- el que s'ha narrat és una anècdota que ha ocupat tota una tarda (títol) i la reflexió final es fa al capvespre; el temps no només «ha passat», sinó que els seus efectes es noten en la visió canviant dels elements naturals (el color morat, les calitges,...);
- es tracta d'un text narratiu, plantejat des del record de fets immediats i amb referències al present; la suma d'elements que conformen el moment del relat és evident (el toc de les campanes, esquelleig de les cabres,...); ús d'onomatopeia; ús de la interrogació final que rebla la funció del personatge-narrador.

El comentari de l'alumne/a no cal que se centri exclusivament en aquests tres aspectes, però els ha de tenir en compte; per tant, cada un d'aquests que no trobi resposta en el desenvolupament de l'alumne no sumarà el punt que li correspon. Això no obstant, si desenvolupa correctament i de manera coherent algun altre aspecte del text proposat, no indicat expressament en l'enunciat, per aquest concepte se li pot assignar fins a 1 punt, sense sobrepassar mai la puntuació de 3 punts.

– 2 punts pels aspectes metodològics del comentari. Es tracta d'avaluar la capacitat d'argumentació, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la capacitat expressiva que demostrï l'alumne/a i, en general, els aspectes propis de la redacció.

Un dels dos punts s'assigna al que és pròpiament metodologia de comentari (capacitat d'anàlisi del text, saber-ne extreure idees de manera argumentada i no servir-se'n com a pretext). No cal valorar negativament una estructuració de caràcter escolar (localització, determinació del tema, divisió en parts, etc.), però tampoc exigir-la. El que s'ha de valorar negativament és que prescindi de comentar pròpiament el text i es limiti a prendre'l com a pretext per a una acumulació innecessària d'idees o teories, encara que no siguin incorrectes si ens referíssim a d'altres fragments de l'obra o a l'obra en general.

L'altre punt s'assigna als aspectes de redacció del comentari: la fluïdesa del llenguatge, l'adequació del vocabulari, la claredat en la redacció i la puntuació.

No cal una nota específica per a cada un d'aquests dos aspectes. Les indicacions anteriors no són més que una pauta, que el corrector sabrà utilitzar prou per a establir la puntuació entre zero i dos punts.

Llengua

La presència d'errors lingüístics significatius pot comportar la deducció de fins a 1 punt en la nota global. Si els errors són molts, i greus, o dificulten la comprensió de la redacció de l'alumne/a, la deducció pot arribar, excepcionalment, a 2 punts